

25. oktober 2022

GDPR

Velkommen på rejsen

A young boy with short blonde hair, wearing a blue superhero mask and a black cape, is shown from the side, looking out over a city. He is holding the edges of his cape. The background is a blurred cityscape with buildings and a bright sky. The text 'Beskyttelse af personlige oplysninger' is overlaid on the right side of the image in a bold, orange font, enclosed in a thin orange rectangular border.

Beskyttelse af personlige oplysninger

GDPR – er det nyt?

→ Før:

→ Registerlovene (gældende 1987/1991 til 1. juli 2000)

→ Persondataloven (gældende fra 2000 og indtil maj 2018)

→ Nu: Databeskyttelsesforordningen - GDPR (fra 25. maj 2018)

→ suppleres af Databeskyttelsesloven (nationale danske særregler)

→ suppleres af TV-overvågningsloven

Hvorfor?

- Beskytte borgeres personlige oplysninger
- Hindre misbrug og unødvendig indsamling
- Respekt for borgernes rettigheder, så får borgerne tillid
- HUSK: Personoplysninger er kun til låns...

Central begreber i reglerne

- **Behandling:** indsamling, registrering, organisering, systematisering, opbevaring, ændring/tilpasning, genfindning, søgning, brug eller samkøring, videregivelse og sletning
- **Dataansvarlig:** bestemmer indsamlingens/behandlingsens formål og måde
- **Databehandler:** behandler oplysninger for den dataansvarlige efter instruks
- **Den registrerede:** personen, som man kan finde ved hjælp af oplysningerne

Hvilke oplysninger?

”Enhver form for information, der kan henføres til en bestemt person”

Personoplysninger:
Alle informationer der kan identificere en person

Informationer:
Alt fra navne til fingeraftryk (meget bred definition)

Identificerbar:
Information kan føre til identificering af en person

To typer af personoplysninger

→ Almindelige personoplysninger

- Navn
- Adresse
- E-mailadresser
- Kontonummer
- Fødselsdag
- Økonomi
- Sociale forhold
- Familieforhold
- Stilling
- Sygedage

CPR-numre?

Må gerne behandles, hvis
nødvendigt ift:

- Kontrakt
- Retlig pligt
- Beskytte vitale interesser
- Samfundsinteresse
- Legitim interesse, er overgår
den registreredes interesser
- SAMTYKKE

→ Følsomme personoplysninger

- Race eller etnisk oprindelse
- Politisk, religiøs, filosofisk overbevisning
- Fagforeningsmæssigt tilhørsforhold
- Genetiske eller biometriske data
- Helbredsoplysninger
- Seksuelle forhold eller seksuel orientering

Må ikke behandles, medmindre:

- Retlig pligt
(arbejde, sundhed, socialt)
- Beskytte vitale interesser og samtykke
umuligt
- Handler om medlemskab af en
NGO/fagforening
- Offentliggjort af registrerede
- Væsentlige samf-interesser
- Forskningsformål
- SAMTYKKE

Samtykke

- Enhver frivillig, specifik, informeret og utvetydig viljestilkendegivelse, hvorved den registrerede ved erklæring eller klar bekræftelse indvilliger i, at personoplysninger om vedkommende, gøres genstand for behandling
- Databehandleren har bevisbyrden for, at der foreligger et samtykke.
- Samtykke skal kunne trækkes tilbage – og borgeren skal oplyses om dette. Ellers er samtykket ikke gyldigt.
- Tjekliste: [samtykke.pdf \(datatilsynet.dk\)](#)

Til opgørelser

→ Pseudonymisering

Hvis man erstatter et navn af en kode, hvor man kan gå baglæns og finde den, det handler om, så er man fortsat omfattet af databeskyttelsesreglerne. Borgeren kan identificeres.

→ Anonymisering

Hvis oplysningerne anonymiseres helt, så man ikke længere kan finde tilbage til den konkrete borger, så er man ikke længere omfattet af databeskyttelsesreglerne.

Det er en forudsætning, at anonymiseringen er uigenkaldelig.

Grundprincipper

- Alle de grundlæggende principper skal altid være opfyldt:
- **God databehandlingskik** – lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed i forhold til den registrerede
- **Formålsbegrænsning** - udtrykkelige og saglige formål
- **Dataminimering og proportionalitet** – kun nødvendigt for at opfylde formål
- **God datakvalitet** – rigtighed/ajourføring
- **Tidsbegrænsning** – opbevaring kun så længe det er nødvendigt
- **Sikkerhed** – integritet og fortrolighed

Mit gæt -persondata i en rådgivning

- Navne, adresser og cpr-numre ift. de, der søger rådgivning
- Helbredsoplysninger i forhold til udlejningen, fx søgning af ydelser eller en bolig med særlig indretning,
- Fagforeningsforhold, sociale forhold osv. i forbindelse med budgetlægning

Persondata i rådgivningen

- Hvornår er personoplysninger om beboerne nødvendige for rådgivningen?
 - Som led i selve rådgivningen
 - Hvis der er tale om gentagne møder, hvor man bygger mere viden på over tid
 - Er der brug for at kunne lave opgørelser over, hvilken rådgivning der søges?
- Hav sikkert samtykke – lav en god samtykkeerklæring
 - Hvad gives der samtykke til, hvorfor, hvor længe, og hvornår slettes oplysningerne
- Hav retningslinjer for, hvordan I gør, hvis et samtykke tilbagekaldes
- Hav styr på sletning. Gem ikke oplysninger længere end nødvendigt.
- Tænk uden om personoplysninger, hvis I har behov for opgørelser om rådgivningens indhold

Interne foranstaltninger

- Risikobaseret tilgang (konsekvensanalyser)
- Fortegnelser over behandlingsaktiviteter [Vejledning om fortegnelse er opdateret \(datatilsynet.dk\)](#)
- Design og standardindstillinger
- Fysiske og organisatoriske tiltag
- Egen kontrol fremfor anmeldelse
- Brud på datasikkerheden

Den registreredes rettigheder

- Ret til at få information (oplysningspligt)
- Ret til indsigt
- Ret til at få urigtige oplysninger berigtiget
- Ret til at blive glemt
- Ret til begrænsning af behandlingen
- Ret til dataportabilitet
- Ret til at protestere mod behandling af oplysninger
- Ret til at protestere mod visse automatiske individuelle afgørelser

Se her for uddybning: [De registreredes rettigheder \(datatilsynet.dk\)](https://datatilsynet.dk)

Oplysningspligt

→ Hovedregel:

- Den registrerede har til enhver tid ret til at få at vide hvad der er registreret, hvorfor det er registreret og hvor længe det vil være registreret

→ Undtagelser:

- Den registrerede kender allerede oplysningerne
- Meddelelse er umulig eller kræver en uforholdsmæssig stor indsats
- Fortrolighed på grund af tavshedspligt
- Afgørende hensyn til private interesser, herunder hensyn til den registrerede selv

Konsekvenser

- Bøder på op til 150.000.000 kr. eller 4 % af omsætning
- Erstatningskrav
- Fængselsstraf
- Påbud
- Advarsler
- Kritik

En lille afstikker

Hvad siger loven?

Kapitel 10

Hjælp i særlige tilfælde

Enkeltudgifter

§ 81. Kommunen kan yde hjælp til **rimeligt begrundede enkeltudgifter** til en person, som har været ude for **ændringer i sine forhold**, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i **afgørende grad vil vanskeliggøre** den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der **ikke har kunnet forudses**. Kommunen kan dog efter en konkret vurdering **undtagelsesvis** yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af **helt afgørende betydning** for den pågældendes eller familiens livsførelse. Hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning kan alene ydes efter § 85.

Midlertidig huslejhjælp

§ 81 a. Kommunen kan yde hjælp til **rimeligt begrundede midlertidige huslejudgifter** til en person, der er **udsættelsestruet** på grund af **huslejerestancer**, hvis det på sigt kan **forebygge**, at personen udsættes af boligen. Kommunen kan **betinge** hjælpen af, at personen indgår en administrationsaftale, medvirker til fastsættelse af en plan for flytning til en mere passende bolig eller deltager i gældsrådgivning eller lign. Kommunen skal **særlig rette hjælpen til børnefamilier og socialt udsatte borgere**. Kommunen kan bestemme, at hjælpen udbetales direkte til udlejer. Udgiften til hjælpen afholdes fuldt ud af kommunen, jf. § 99, stk. 2.

Stk. 2. Stk. 1 kan ikke anvendes til direkte at kompensere for økonomiske sanktioner givet efter denne eller anden lovgivning vedrørende forsørgelsesgrundlaget.

Stk. 3. Hjælp efter stk. 1 kan kun ydes, hvis personen ikke har økonomisk mulighed for at betale huslejudgifterne.

[Bekendtgørelse af lov om aktiv socialpolitik \(retsinformation.dk\)](https://retsinformation.dk)

Hvad siger vejledningerne

→ [Vejledning om Lov om aktiv socialpolitik \(retsinformation.dk\)](#) fra 1998:

- Social begivenhed: Kravet om en social begivenhed svarer til kravet for at modtage hjælp efter § 11 i form af kontanthjælp og aktivering..... **§ 81** er dog ikke forbeholdt personer, som modtager hjælp efter § 11. Kommunen kan give hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, selvom ansøgeren ikke i øvrigt får hjælp efter aktivloven.
- Forudsigelighed: Det behøver ikke nødvendigvis være udgiftsbehovet, som ikke har kunnet forudses. Der kan også være tale om likviditetsmæssige problemer, som bevirker, at der er behov for hjælp til enkeltudgifter, som under normale forhold kan afholdes inden for den løbende indtægt..... Det er også muligt at yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, som er forudsigelige, hvis ansøgeren ikke har haft økonomisk mulighed for at spare op til udgiften.

→ [Vejledning om hjælp i særlige tilfælde og hjælp til efterlevende efter kapitel 10 og 10 a i lov om aktiv socialpolitik \(retsinformation.dk\)](#) fra 2016:

- Hjælpen efter §§ 81, 81a, 82, 83, 84 og 85 er trangsbestemt. Det betyder, at der kun kan ydes hjælp efter disse bestemmelser, hvis ansøgeren ikke selv har økonomisk mulighed for at betale udgiften.
- Ved vurderingen af, om ansøgeren selv har mulighed for at betale udgiften, lægges der vægt på ansøgerens rådighedsbeløb og formue. Der lægges også vægt på, om ansøgeren har mulighed for at betale udgiften ved hjælp af en afdragsordning eller ved hjælp af et lån. Som udgangspunkt er det forholdene på tidspunktet for kommunens afgørelse, der er afgørende for, om betingelserne for hjælp er opfyldt.
- Hvis ansøgeren kan betale udgiften ved at indgå en afdragsordning eller ved at optage et lån, kan der ikke ydes trangsbestemt hjælp.....Det er dog en betingelse, at det er realistisk, at ansøgeren kan betale de løbende afdrag. Ved vurderingen heraf indgår afdragernes størrelse, afdragsordningens tidsmæssige udstrækning og ansøgerens økonomi.
- Det behøver ikke nødvendigvis være udgiftsbehovet, som ikke har kunnet forudses. Der kan også være tale om likviditetsmæssige problemer, som bevirker, at der er behov for hjælp til enkeltudgifter, som under normale forhold kan afholdes inden for den løbende indtægt.
- **§ 81 a** er ikke forbeholdt personer, der har været ude for en social begivenhed eller modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik. Hjælpen er dermed også rettet mod andre grupper – fx personer, der har en lønindkomst, men er i en økonomisk vanskelig situation.

Hvad siger ankestyrelsen?

→ § 81

- Principafgørelse 6-19: I vurderingen af, om en afdragsordning, kredit- eller lånemulighed er realistisk, skal det indgå, om borgeren kan afholde kredit- og låneomkostningerne samt betale afdragene. Den tidsmæssige udstrækning og beløbs størrelse, sammenholdt med den pågældendes økonomi skal også indgå i vurderingen. Kommunen skal derfor beregne borgerens rådighedsbeløb.
- Principafgørelse 6-19: Førtidspensionister er ikke pr. definition udelukkede fra enkelttydelser og Kommunen kan ikke uden videre lægge til grund, at borgeren kan udnytte en kredit, optage et lån eller indgå en afdragsordning.
- Principafgørelse 81-12: Kontanthjælpsmodtagere opfylder pr. definition kravet om social begivenhed – de skal ikke have været ude for en ekstra begivenhed for at få § 81 støtte
- Principafgørelse 169-12: Kommunen skal vurdere at borgeren efter ydelsen kan klare sig selv.

→ § 81a

- Principafgørelse 112-13: Udsættelsestruede lejere skal behandles efter både § 81 og § 81a

Find selv afgørelser: [Søg efter principmeddelelser — Ankestyrelsen \(ast.dk\)](#)

Hvad står der i puljen?

- Formålet med puljen er yde tilskud til kommuner til dækning af kommunale udgifter til hjælp til enkeltudgifter og personligt tillæg til ekstraordinært høje varme- og elregninger. Der er afsat 100 mio. kr. til puljen i 2022 på finanslovens § 17.59.26.10.
- Borgerens udgifter skal være afholdt i perioden 1. oktober 2021 til 30. april 2022, mens kommunens udgifter kan være afholdt frem til ansøgningstidspunktet.
- Der er ingen ændringer i forhold til borgernes muligheder for at få hjælp efter reglerne om enkeltudgifter og personligt tillæg. Borgerne skal som hidtil ansøge og dokumentere faktisk afholdte udgifter til varme og el efter gældende praksis.
- Kommunen skal i hver enkelt sag foretage en samlet vurdering af borgerens økonomiske forhold, dvs. foretage en samlet vurdering af borgerens indtægtsforhold og formue sammenholdt med borgerens øvrige udgifter og den udgift, som borgeren har til varme- eller elregningen.
- Der forventes en ny pulje til kommunerne i kommende finanslov
- Nuv. Pulje: 2022: [Pulje til hjælp til enkeltudgifter og personligt tillæg til ekstraordinært høje varme- og elregninger \(star.dk\)](#)

Hvad kan problemet være ift. puljen?

- Kommunerne har vist ikke registreret ansøgninger om varmeudgifter på en måde, så de kan identificeres let.
- Folk har jo nok søgt og fået afslag, da udgiften var der og ikke nu.
- Når folk søger, så har de jo i praksis nu afholdt udgiften. Og dermed måske vist, at de jo klarede den
- Ift. nye udgifter: Folketinget har jo vedtaget muligheden for udskudt betaling, så der er altid en lånemulighed.
- Når man fra statens side siger, at man ikke skal ændre praksis for at yde midler efter puljen, så hører kommunerne at de skal fastholde en meget restriktiv praksis
- Kommunerne kan sige, at der ikke er udsigt til at udgifterne falder, hvorfor der vil være behov for mere varige løsninger end enkelttydelser. Men ingen ved det jo.....

BLs Jura Hotline

- Rådgiver om generelle juridiske problemstillinger på boligområdet
- [Hotline og juridiske henvendelser \(bl.dk\)](#)

BLs jurister er i gang med at udarbejde spm og svar på en række områder:

- Generelt på boligområdet: [Spørgsmål & svar \(bl.dk\)](#)
- Særligt om parallelsamfundslovgivningen: [Spørgsmål & svar \(bl.dk\)](#)
- Særligt om flygtninge fra Ukraine: [Få svar: Flygtninge fra Ukraine og de almene boliger \(bl.dk\)](#)

Tak for i dag